

Ikt. sz.: GAB/41-4/2016.

GAB-17/2016. sz. ülés
(GAB-67/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági bizottságának**
2016. szeptember 12-én, hétfőn 11 óra 04 perckor
az Országház főemelet 37. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, döntés Varju László napirend-kiegészítési javaslatáról</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tagjelölés a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsába</i>	5
<i>Dr. Kardkovács Kolos bemutatkozása</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>Egyebek</i>	13
<i>Az ülés berekesztése</i>	13

Napirendi javaslat

1. Tagjelölés a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsába
(A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 9. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Bánki Erik (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Czomba Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Manninger Jenő (Fidesz), a bizottság alelnöke
Tóth Csaba (MSZP), a bizottság alelnöke
Z. Kárpát Dániel (Jobbik), a bizottság alelnöke
Bencsik János (Fidesz)
Dr. Galambos Dénes (Fidesz)
Hadházy Sándor (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Hollik István (KDNP)
Volner János (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Mengyi Roland (Fidesz) dr. Czomba Sándornak (Fidesz)
Tiffán Zsolt (Fidesz) Hollik Istvánnak (KDNP)
Velez Árpád (MSZP) Tóth Csabának (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Palkó Katalin, a bizottság főtanácsadója
Dr. Bósi Ferenc, a bizottság munkatársa
Dr. Pócsik Gabriella, a bizottság munkatársa

Meghívott

Dr. Kardkovács Kolos, az MNB Monetáris Tanácsa tagjelöltje

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, döntés Varju László napirend-kiegészítési javaslatáról

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sok szeretettel köszöntök mindenkit a Gazdasági bizottság mai ülésén. A képviselőtársaim írásban előre megkapták a mai ülés napirendjére vonatkozó javaslatomat. Ehhez képest egy kiegészítést javasol Varju László képviselő úr, aki nincs itt, de aki kezdeményezte, hogy Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter urat hallgassuk meg: „Magyarország érdeke az euró bevezetése az évtized végéig és közös költségvetési politika érvényesülése kontinensünkön” tárgyban, amelyről szeretne Varju képviselő úr egy külön napirendi pont keretében tárgyalni a bizottságban és meghallgatni magát a miniszter urat is. Én nem javaslom a napirend kiegészítését. Ettől függetlenül erről szavazni kell. Ki az, aki támogatja, hogy a napirend kiegészítésre kerüljön Varju László képviselő úr indítványával? *(Szavazás.)* 1 igen, 10 nem, 2 tartózkodás. Megállapítom tehát, hogy a napirend kiegészítése a mai ülésünkön nem történt meg.

A határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy ülésünk a helyettesítésekkel együtt is határozatképes, ezért semmi akadálya annak, hogy elfogadjuk a mai ülés napirendjét. Kérdezem, hogy van-e egyéb módosító indítvány vagy javaslat a napirendre vonatkozólag. *(Senki sem jelentkezik.)* Ha ilyen nincs, akkor ki az, aki a mai ülés napirendjét az írásban kiküldött tartalommal elfogadja? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ellenvéleményt, tartózkodást nem láttam, egyhangú döntéssel fogadtuk el a mai ülésünk napirendjét.

Tagjelölés a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsába

Első napirendünk: tagjelölés a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsába. Az Országgyűlésnek, az Országgyűlés döntéséből következően pedig a Gazdasági bizottságnak van joga és lehetősége arra, hogy Monetáris Tanács-tagot jelöljön. Erre azért kellett sort keríteni, mert a nyáron lemondás történt, és amennyiben nem pótoljuk a nyáron lemondott tanácstag helyét, akkor ez a Monetáris Tanács munkájában okozhat fennakadásokat. Ezért arra tennék javaslatot, hogy a mai ülésünkön Kardkovács Kolos személyében jelöljünk új tagot a Monetáris Tanácsba. Bártfai-Mager Andrea július 6-ai hatállyal mondott le - nyári szünet volt. Bár a Nemzeti Bank elnöke megkeresett engem, hogy kezdeményezzi, hogy adott esetben rendkívüli ülésen is próbáljunk meg tagot jelölni. Én a válaszómban azt jeleztem elnök úrnak, hogy erre nem látok reális esélyt, hiszen ahhoz mind a bizottságot, mind a parlament plenáris ülését össze kellett volna hívni a nyári szünetben. Ezért jeleztem neki, hogy az első szeptemberi ülésnapunkon, szeptember 12-én erre sort kerítünk. Ezért is van a mai ülésünk, megelőzve még a normál bizottsági működést.

Képviselőtársaim előtt fekszik Kardkovács Kolos úr önéletrajza. Szeretném hangsúlyozni, hogy a jelölés pusztán emberi alkalmasságot vizsgál ebben az esetben a bizottságban, tehát nem szakmai alkalmasságról kell döntenünk, hanem arról kell döntenünk, hogy egy olyan személyt javaslunk a Monetáris Tanácsba, aki minden szempontból, személyiségét illetően megfelelő erre a posztra, és ezt a feladatát el is tudja végezni. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e esetleg más jelölés, hiszen elvileg a jelölés lehetősége nyitott. A KDNP és a Fidesz-frakciók közös jelöltje természetesen Kardkovács Kolos. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor magát a jelölési folyamatot lezárom. Megadom a jelen lévő Kardkovács Kolosnak a szót, és

megkérem, hogy néhány szót önmagáról, illetve az elképzeléseiről szóljon a bizottságnak.

Dr. Kardkovács Kolos bemutatkozása

DR. KARDKOVÁCS KOLOS tagjelölt (MNB Monetáris Tanács): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Jelenlévők! Először is mindenkit tisztelettel köszöntök a meghallgatáson. Szeretném jelezni, hogy rendkívüli megtiszteltetésnek tartom, hogy jelöltként a monetáris tanácsi tagságra meghallgatnak, és külön köszönöm a Fidesz-KDNP-frakciónak, hogy egyhangú döntéssel támogatja a jelölésemet.

A mondanivalómat két részre osztanám. Egyrészt kiemelném azokat a szakmai tapasztalatokat, amelyeket relevánsnak tartok a monetáris tanácsi tagság jelölése szempontjából, illetve ismertetném röviden azokat az elképzeléseket, amelyeket képviselni szeretnék megválasztásom esetére. Nekem abban a szerencsében van részem, ahogy az önéletrajzban is láthatják, hogy vagy az államigazgatásban, vagy ügyvédként dolgoztam, és ennek a periódusnak az egyik legérdekesebb időpontja a 2010-es időszak volt, amikor lehetőségem volt a magyar gazdaságtörténet talán egyik legérdekesebb és leginkább vitatott, támadott gazdaságtörténeti fordulatában részt venni, először jogi helyettes államtitkárként, majd később foglalkoztatásért felelős helyettes államtitkárként. Engem annak idején Matolcsy György, akkori miniszter úr azzal kért fel a köz szolgálatára, tehát helyettes államtitkárnak, hogy csak 24 óras szolgálatot ígérhet, de azt megígéri, hogy olyan szellemi kihívásban lehet részem, amely egy életre meghatározó, és olyan tapasztalatokat szerezhetek, amelyek egy életre meghatározók mind a gazdaságpolitika, mind a monetáris politikai szempontjából. És felvázolta azt a menetrendet, amellyel először a költségvetési és államháztartási fordulat, a gazdaságpolitikai fordulat, majd később a monetáris fordulat előállhat.

Őszintén megvallva, annak idején, amikor ezt a felkérést kaptam, akkor az a küldetés, amit miniszter úr felvázolt, az majdnem lehetetlennek tűnt, de csak majdnem, mert az ő hihetetlen szívóssága és víziója meggyőzte az asztal körül ülőket, hogy ebben érdemes és Magyarország javát szolgálva szükséges is részt venni.

Miért mondom ezt? 2010-ben, mikor én a jogi helyettes államtitkári feladatokat elláttam, azt láttuk, hogy az államadósság szinte megnyomorítja a gazdaságot, ugye itt volt a devizateher, gyakorlatilag az állam nem tudta finanszírozni magát a piacokról, hitelminősítői leminősítések voltak. Magyarország piacokat veszített és általában is a társadalmi állapotok, tehát a jövőbe vetett hit olyan alacsony volt, amely előre vetítette, hogy a kilábalás rendkívül nehéz lesz. Egy rendkívül sérülékeny gazdasággal talákoztunk 2010-ben és egy drámaian romló versenyképességgel. Banai Péter kolléga, államtitkár úr mindig felmutatott egy ábrát, amely a CDS-felárákról szólt, ami ugye azt jelölte, hogy a különböző állami kibocsátók, tehát állam által kibocsátott papírok között csak a kibocsátónak a pecsétje miatt milyen különbségek voltak, és ugye emlékezünk arra, hogy égbekiáltó különbség mutatkozott a magyar, illetve a külföldi CDS-felárák között.

Milyen lépések történtek, amelyekben részt tudtam venni? Egyrészt abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy azon munkacsoportban vehettem részt, amely az Alaptörvénynek a gazdasági fejezetét, illetve az adósságfék-szabály, adósságszabály kidolgozását gondozta. És akkor rengeteg adózási, költségvetési és államháztartási megfontolással szembesültem. Felállításra került a Költségvetési Tanács, ennek a jogi előkészítésében is részt vettem. Majd egy-másfél év után miniszter úr arra kért, hogy vállaljak el egy másik posztot, ez a foglalkoztatásért felelős helyettes államtitkári poszt, és két dolgot kért tőlem. Az egyik, hogy tanuljak az általa ismert

legfelkészültebb foglalkoztatáspolitikai szakembertől, Czomba Sándor államtitkár úrtól, a másik pedig, hogy segítsen a munkáját abban, hogy meg tudjuk valósítani a foglalkoztatáspolitikai fordulatot. Ennek a keretében, közösen az államtitkár úr szakmai irányításával átalakítottuk a foglalkoztatási intézményrendszert, átalakítottuk a munkahelyteremtő és munkahelymegtartó támogatási rendszert, mindemellett végrehajtottuk a Széll Kálmán-tervnek a foglalkoztatási fejezeteit, és lassan, de biztosan bevezetésre kerülhetett az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek célzott támogatása és egyáltalán a munkahelyteremtés és a foglalkoztatás eszközrendszerének a dinamizálása.

És speciális feladatot is kaptam, az egyik olyan dokumentum, amelyre igen büszke vagyok, az új munka törvénykönyvének az előkészítése és koordinálása. Ez is olyan tapasztalatokat nyújtott számomra, amelyek, úgy gondolom, hogy egyszer adatnak meg egy életben, tehát szakszervezetekkel, nagyvállalatokkal, illetve a munkáltatók képviselőivel végigtárgyalni egy ilyen kódexet és a kódex kapcsán számos gazdasági megfontolást, úgy gondolom, hogy finoman szólva is szélesíti az embernek a látókörét, tapasztalatát, szakmai tapasztalatát, illetve jogászként is megtapasztalja azt, hogy mindennek két oldala van. Van jogi és gazdasági oldala is. Átalakításra került a szakképzési rendszer, vagy elkezdődött abban az időben, amikor én helyettes államtitkár voltam, illetve elindultak az életpályamodellek.

Amit talán még fontos elmondani, hogy a Nemzetgazdasági Minisztériumban annak idején már elkezdődtek azoknak a programoknak a kidolgozásai - 2012-13-ban - amelyeket 2013 után a Magyar Nemzeti Bank meg tudott valósítani. A sajnálatos dolog az volt, ami szintén egy keserű tapasztalat, hogy a jegybank és a kormányzat együttműködése nélkül nem lehet sikeres gazdasági kormányzást, monetáris politikát folytatni. Ezért volt az, hogy gyakorlatilag a minisztérium alapvetően államháztartási és fiskális oldalról próbálta akár a foglalkoztatási helyzetet, akár a gazdasági helyzetet javítani, és az olyan programok, mint a növekedési hitelprogram vagy a kkv-k monetáris eszközökkel támogatása vagy azoknak a pénzcsoportoknak az elzárása, amelyek akár a jegybanknál tartott pénzeket keresztül vagy úgynevezett adóoptimalizációs technikákkal kifolytak a szektorból, azokat a jegybank csak később tudta elzárni. És nyilván ide tartozik az is, hogy a jegybanki alapkamat-csökkentés is csak megkésetten, tehát a reálgazdaságot érintően később tudott elindulni.

Mi a helyzet ma, amire büszkék lehetünk - és én arra külön büszke vagyok, hogy ennek a részese lehettem -, az, hogy ma van 4 millió 350 ezer foglalkoztatott, 5 százalékos meghaladó reálbér-növekedés a versenyszférában, van költségvetési fegyelem és csökkenő államadósság. Olyan költségvetési fegyelem van, amely még az előirányzathoz képest is jobb költségvetési helyzetet mutat idén, van 2,5 százalékos meghaladó gazdasági növekedés, amely az uniós átlag fölötti, és Magyarország felzárkózásához feltétlenül szükséges, tartósan alacsony az infláció. A mai paraméterek szerint, tehát a mai gazdaságpolitikai kondíciók szerint úgy tűnik, hogy ez a tartósan alacsony infláció 2018 első feléig fennmaradhat, ugyanakkor a monetáris politika és a jegybank hozzá tudott járulni a finanszírozási költségek jelentős csökkenéséhez, így a CDS-felárak vagy az állampapírkamatoknak a csökkenéséhez, a devizafinanszírozás arányának csökkentéséhez, ami az önfinanszírozási programnak és a növekedési hitelprogramban a kkv-k hitelezésében bekövetkező fordulatnak a sikerét mutatja.

Arra is büszke vagyok, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium után a Magyar Nemzeti Bankban szintén először jogi igazgatóként, majd szanálásért felelős igazgatóként ezeknek a programoknak az előkészítésében, jogi formába öntésében és részben a szanálási hatóság esetén végrehajtásában részt tudtam venni. Ilyen minőségben egyébként mind az MNB igazgatóságának, mind pedig a Pénzügyi

Stabilitási Tanácsnak az ülésén állandó meghívottként vettem részt. Tehát azt gondolom, hogy jegybanki tapasztalatokat is sokat szereztem a jegybankban töltött években.

És akkor áttérve arra, hogy mit képviselnék szívesen monetáris tanácsi tagként, azt tudom mondani, hogy én láttam ezt a hihetetlen társadalmi áldozatvállalást, amelyeknek a monetáris politikai eszközökkel történő megvédését tartom a legfontosabbnak, és mivel a Magyar Nemzeti Bank elsődleges célja az árstabilitás, illetve a második mandátuma, a pénzügyi stabilitás, jelenleg nagyon pozitív képet mutat. Tartósan alacsony az infláció és a pénzügyi stabilitásban is a sérülékenységgel, a szabályozás jelentős módon változott, tér nyílik arra, szerencsés tér nyílik arra, hogy a Magyar Nemzeti Bank harmadik mandátumának, tehát a gazdaságpolitika, illetve a kormány gazdaságpolitikájának a támogatására kerüljön sor. Én az eddigi tapasztalataim alapján ezen gazdaságpolitikai célok támogatásában először is a reálgazdaságnak az érdekeit vagy a reálgazdaság szempontjait és azon belül is a foglalkoztatáspolitikai szempontjait kívánnám képviselni, így elsősorban az inflációra, a bérekkel kapcsolatos kérdésekre, illetve a versenyképességnek a monetáris politikai eszközökkel történő támogatására helyezném a hangsúlyt. És nyilvánvalóan támogatnék minden olyan kezdeményezést és olyan monetáris eszköz alkalmazását, amely ezeknek a céloknak a szolgálatába áll. Még egyszer mondom hangsúlyozottan: az elsődleges cél, az árstabilitás veszélyeztetése nélkül.

Fontosnak tartom azt is kiemelni, és támogatom azon törekvését, vagy jónak tartom a Magyar Nemzeti Bank azon törekvését, amely a pénzügyi infrastruktúrát hazai kézbe akarja venni, még hozzá a Magyar Nemzeti Bank irányításával, gondolok itt a BÉT tulajdonának, illetve a GIRO megszerzésére. Azt gondolom, hogy egyetlen ország sem engedheti meg magának, hogy a pénzügyi infrastruktúrája ne közfelügyelet alatt álljon. Amit még fontosnak tartok a tapasztalataim alapján, hogy az MNB egyfajta aktivista szemléletet képviseljen. Ez azt jelenti, hogy ne csak nevében legyen Magyar Nemzeti Bank, hanem a nemzet bankjaként funkcionáljon. Tehát elsődlegesen a hazai kkv-k, illetve a lakosság érdekeit helyezze előtérbe.

Ebből a szempontból kiemelem a növekedési hitelprogramot, amelyben 31 ezer vállalkozás jutott 2126 milliárd forint összegben finanszírozáshoz. Én azt gondolom, hogy ilyen programokkal lehet a magyar gazdaságban előrelépni és nemcsak az emberek szempontjából, hanem a vállalatok szempontjából is fontos, hogy mindenki egyet előreléphessen. Tehát mikrovállalkozásból kisvállalkozás lehessen, kisvállalkozásból középvállalkozás lehessen, és ezek a magyar középvállalkozások fejlődjenek.

Egyetlenegy dolgot emelnék még ki: én a magam szempontjából nagyon fontosnak tartom azt, hogy a monetáris eszköztár működtetése mellett az MNB éljen azzal a jogkörével, ami egyébként feladata is, tehát a pénzügyi kultúrát javítsa. Én örülnék, ha a közgondolkodási programnak és a közgondolkodási program keretében készülő tanulmányoknak jóval nagyobb tere lenne a közgazdasági párbeszédben. Én azt gondolom, hogy ezeket a tanulmányokat szükséges is és érdemes megvitatni, mert az hozzájárul mind a pénzügyi kultúra, mind a közgazdasági kultúra fejlesztéséhez.

És végül, de nem utolsósorban egyetértek azzal is, hogy a Magyar Nemzeti Bank mint a nemzet bankja vállaljon fel polgári értékeket és vegyen részt a társadalmi felelősségvállalás egyes céljainak megvalósulásában is. Köszönöm szépen a szót.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaimnak adom meg a lehetőséget, hogy kérdéseket tegyenek fel vagy véleményt mondjanak. Elsőként Volner János frakcióvezető úr, öné a szó.

VOLNÁR JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Először is le szeretném szögezni, elnök úr, csak a jegyzőkönyv kedvéért, hogy jelölési folyamatról nem beszélhetünk, tekintettel arra, hogy a kormánykoalíció elzárkózott az elől, hogy az ellenzéki pártok is jelölhessenek különböző személyeket - eredményesen legalábbis - a Monetáris Tanács tagjai közé. Tehát ezt fontosnak tartom azért elmondani, nemcsak a jelölt úr kedvéért, hanem a nyilvánosság számára is rögzíteni szeretném.

A jelölt beszélt arról, hogy a hitelintézetek szanálásával foglalkozott a felkészülése során, illetve a korábbi munkaköreiben. Ezzel kapcsolatban szeretném megkérdezni önt: mi a véleménye arról, hogy a 2008-as világgazdasági válságnak és elsősorban a hitelintézeti szektort érintő válságnak az volt az egyik fő tanulsága, hogy lehetőség szerint a bankok képezzenek olyan pénzügyi alapot, amiből az esetleges csődök, különböző károkozások finanszírozhatóak lennének, és nem pedig az adófizetőkkel kell megfizettetni a következő pénzügyi válság kárát? Kérdezem ezt annak fényében, hogy a Quaestor-ügyben az a 300 milliárd forintos károkozás mégiscsak az adófizetők pénzéből lett finanszírozva, hiszen a bankok jelentős adókedvezményeket kapnak, ilyen módon a költségvetés pedig ezektől a bevételektől esik, tehát a tényleges teherviselője ezeknek az intézkedéseknek mégiscsak a magyar lakosság és vállalati szektor lett.

A másik kérdésem pedig az államadósságra vonatkozó kérdés volt. Ön említette a CDS-felárakat, említette a Széll Kálmán-tervet az államadósság-csökkentéssel összefüggésben, azért ennek kapcsán szeretném megjegyezni, hogy 65-70 százaléknak kellett volna lennie a GDP-arányos államadósságnak már a tavalyi év folyamán, hogyha a Széll Kálmán-terv célkitűzéseit vesszük alapul, és annak ellenére sem sikerült nagyarányú államadósság-csökkentést elérni, hogy erőszakkal államosította a kormány 3 millió magán-nyugdíjpénztári tag korábbi megtakarításait, 3 ezer milliárd forintot. Ez még önmagában, hogy ezt a portfóliót állami kezelésbe vegyük, nem lenne probléma, a probléma azzal van, hogy a kormány csúnyán átverte a társadalmat, ugyanis Orbán Viktor személyesen is többször megígérte azt, hogy egyéni számlákat fognak létrehozni, ahol ennek a bérnek meglesz a fedezete. Azóta azonban a kormány az elmúlt években felélte ezt a pénzt, kérdezni szeretném erről a véleményét.

A következő érdekes kérdés az, hogy a jegybank eredményét hogyan tervezi elszámolni vajon ön. Ezzel kapcsolatban, ha tanácsot adhat Matolcsy Györgynek és más jegybanki vezetőknek vagy akár a kormánykoalíció tagjainak, mit fog mondani? Más országokban a jegybanki eredmény elszámolása szorosán célhoz kötött, azokat jellemzően be kell fizetni a költségvetésbe, és nem pedig - mint ahogy láthatjuk - 260 milliárd forintot meghaladó összeggel zsebpénzként gazdálkodhat a jegybank vezetése. Érdeklődnék tehát az ezzel kapcsolatos véleményéről.

A növekedési hitelprogramot is említette. Itt arra szeretném felhívni a figyelmét, és ezzel kapcsolatban kérem ki a válaszát, hogy a növekedési hitelprogram első két pillérében a mikrovállalkozások, tehát a tíz főnél kevesebb létszámot foglalkoztató vállalkozások új hitelként mindössze 18 milliárd forinthez jutottak abból a 701 milliárd forintból, ami az első két pillérben vállalkozásfejlesztésre, gazdaságélénkítésre új hitel formájában piacra lett dobva - én ezt rendkívül alacsony aránynak tartom -, és mutatja ez az arány azt is, hogy elsősorban ezek a hitelek arra szolgáltak, hogy a korábbi magasabb kamatozású hiteleiket ki tudták váltani a nagyvállalatok, illetve nem elsősorban a kisebb magyar vállalkozásokhoz jutott el ez a pénz, hanem a kifejezetten nagy vagy közepes méretű vállalkozásokhoz. Azokhoz, amelyek egyébként eddig is hitelképesek voltak. A szakmai elemzések, amelyek nem a jegybanktól származnak, általában azt állapították meg, hogy a növekedési

hitelprogram ilyen módon nem érte el a célját, és nem tudott gazdaságot élénkíteni, legalábbis nem olyan mértékben, mint amit az összeg nagyságrendje indokolhatna. Ezzel kapcsolatban is tehát ki szeretném kérni a véleményét. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. További hozzászólási igények? Czomba Sándor alelnök úr, öné a szó.

DR. CZOMBA SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a jelölt urat nemcsak papírból ismerem, ahogy elhangzott, hanem személyesen is, és ezzel kapcsolatban csak egy mondatot szeretnék mondani; ha jól értettem, kérdés-vélemény egy körben van. Én a jelölt urat mind emberileg, mind szakmai szempontból maximálisan alkalmasnak tartom a feladatra, és nem fényezném tovább az ő múltját, jelenét és remélhetőleg jövőjét, mert szerintem majd úgy, ahogy eddig is bizonyított minden területen, ezen a területen is bizonyítani fogja nemcsak emberi, hanem szakmai alkalmasságát is.

És ha már kérdésről van szó, azért nyilván ebben a körben a foglalkoztatáspolitiká, illetve a monetáris politika összefüggéseit és egymásra hatását nem kell különösebben hangsúlyozni, hogy ez mennyire így van, arra lennék kíváncsi, hogy - ugye, ön is személyesen az elmúlt években formálója, részese volt annak a foglalkoztatáspolitikának, amivel odáig jutottunk, ameddig jutottunk, a számadatok valóban biztatóak, és azt gondolom, hogy nagyon sok mindent sikerült elérni, de ahogy az élet változik - mi a véleménye arról, hogy a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszernek is változnia kell. Hiszen ma már Magyarországon inkább munkaerőhiányról, mint a magas munkanélküliségi ráta miatti problémákról tudunk elsődlegesen beszélni, ebben az ügyben szeretném kérdezni, hogy hogyan látja, az elkövetkezendő időszakban a monetáris politika milyen módon tud rásegíteni a foglalkoztatáspolitikára mostaninál is hatékonyabb működtetésére. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. További hozzászólási igény? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, lezárom a vitakört, és megadom Kardkovács Kolosnak a válaszokra a lehetőséget. Öné a szó.

DR. KARDKOVÁCS KOLOS tagjelölt (MNB Monetáris Tanács): Köszönöm a szót, elnök úr. Volner János képviselő úr kérdéseire végigmenve: én azt gondolom, hogy azzal teljes mértékben egyet lehet érteni, és ez mindenképpen támogatandó, hogy a banksődökkel kapcsolatos, illetve a bankszanálásokkal kapcsolatos költségeket elsősorban azoknak kell viselniük, akik tulajdonosai ezeknek a bankoknak, illetve akik ezeket a helyzeteket előidézik. Tehát ilyen szempontból teljes mértékben egyetértek. Ha megnézzük egyébként a szanálási irányelvet, az pont egy ilyen védekező mechanizmust állít föl, tehát a szanálási irányelv maga arra tesz javaslatot, és azt kéri számon a tagállami szanálási hatóságokon, hogy részben egy előrejelző rendszert, részben egy ellenőrző mechanizmust, részben pedig olyan szanálási eszközöket alkalmazzanak, amelyekkel elkerülhető az, hogy a betétesek fizessék meg az esetleges banksődöknek a következményeit.

A Quaestor-ügyről: az MNB-törvény viszonylag szigorú abban, hogy konkrét ügyben a felügyeleti hatóság jár el, tehát a konkrét ügyet illetően - ha tudnék is információt, de nem tudok, ezért - nehéz mit mondani. Amennyit én tudok nyilvános adatokból, azt látom, hogy a Quaestor-ügyben a kifizetések túlnyomó többsége megtörtént. Amire rávilágít, és én ezt szintén fontosnak tartanám, hogy egy-egy ilyen

ügy kialakulásában sok mindenkinek felelőssége van. Tehát jó lenne, ha a pénzügyi kultúra fejlődne, tehát tudnák az emberek, hogy milyen papírokat vesznek, volna egy potens felügyelet, én azt gondolom, hogy a PSZÁF után egy ilyen van most, és kifejezetten jónak tartom, hogy integrálva van az MNB-be, aki védekező, ellenőrző mechanizmusokat működtet, és a legkisebb szabályszegés ellen is a legszigorúbban lép fel. Tehát elviekben biztos, hogy ezekkel az irányokkal egyetértünk.

Az államadósság és a Széll Kálmán-terv eredményeire én csak annyiban reagálnék, hogy igazándiból, ha azt a kérdést tesszük föl magunknak, hogy mikor volt az Magyarországon, hogy az összes gazdasági mutató egy irányba mutat, és pozitív irányba mutat, akkor nagyon keresni kellene a magyar gazdaságtörténetben. Tehát az, hogy növekedés van, de csökken az államadósság, de a foglalkoztatottság nő, de nulla az infláció - a magyar kormányok és a magyar gazdaságpolitika mindig abban a helyzetben volt, hogy ezek között a célok között választania kellett. Ma az a szerencsés helyzet van, hogy van államháztartási és gazdaságpolitikai mozgáster. Ez 2010-ben nem volt. Amikor a Széll Kálmán-terv eredményeit értékeljük, akkor vegyük azt figyelembe, hogy micsoda áldozatvállalás volt az az állampolgárok, a lakosság, illetve a vállalatok részéről, és mindezt úgy hajtotta végre a kormány, hogy ezeknek a terhét nem megszorítás formájában az emberekre toltta, hanem megpróbálta azokra a szektorokra hárítani, amelyekről azt gondolta, hogy részben felelősei a sérülékenységeknek, részben pedig teherbíró képességeik folytán ezt el tudják viselni.

Én azt gondolom, hogy ha ennek a tükrében nézzük meg, hogy a magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatos kormányzati döntések milyenek voltak, akkor távolról sem mondhatjuk azt, hogy a kormány felélte a pénzt. A kormány a jövőbe fektette ezt a pénzt, tehát abba a jövőbe, amelyben most vagyunk, és amelynek a gazdaságpolitikai eredményeit látjuk.

Az MNB eredményeit illetően, hogy hogy lehetne elszámolni: én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy viszonylag széles körű kutatást folytattunk még amikor az MNB jogi igazgatója voltam, hogy milyen megoldások vannak a jegybankok eredményeinek elszámolására. Mondhatom, hogy ahány ház, annyi szokás, tehát többfajta jogi konstrukció van. Van olyan jogi konstrukció, ahol a jegybank és az őt tulajdonló magyar állam között egy sokkal tulajdonosibb, vagyis szigorúbb tulajdonosi szemlélet érvényesül, és egyszerűen tulajdonosi oldalról elvonják az osztalékot. Tehát nem maga dönt a jegybank a saját eredményéről. Ugyanakkor azt lehet látni, hogy a fejlett európai országokban és a pénzügyi világ fejlettebb részén a jegybanki függetlenség olyan érték, amelyet ilyen szempontból is védenek. Tehát az eredményével gazdálkodik. Amikor az MNB eredményéről beszélünk, ne felejtjük el, hogy a 2013-as monetáris fordulat előtt a magyar állam az MNB-be mindig csak betett pénzt, tehát mindig az adófizetők finanszírozták a hiányt, 2013 óta ilyen nincs, és amennyire én ismerem az MNB alapokmányát - márpedig azt gondolom, hogy elég jól ismerem, illetve a félidős jelentést is -, abban az MNB vezetése arra törekszik, hogy ez az állapot fennmaradjon. Amennyire én tudom, idén osztalékfizetésről is döntött az MNB, tehát ilyen értelemben befolyik ez a pénz az államkasszába is.

Ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy az MNB önmagában a monetáris eszköztár működtetésével is spórol az államnak, tehát a jegybanki alapkamat csökkentése, a fogyasztás vagy a hitelezési aktivitás növelése vagy az állampapírhozamoknak a csökkentése mind-mind államháztartási mozgásteret nyit. Tehát ez azt jelenti, hogy az MNB maga körülbelül - a számítások szerint - 0,8-1 százalékkal járul hozzá minden évben a monetáris eszköztárban található jelenlegi eszközök működtetése révén a gazdasági növekedéshez, ami 200-300 milliárd forintot jelent éves szinten. Én ezt is úgy tekintem, hogy ezt az MNB beteszi az államkasszába, hiszen az államkasszának teremt mozgásteret.

Ami az NHP sikerét jelenti: kétségtelen, hogy a kisvállalkozások tekintetében az első időben egy szerényebb eredményről lehet beszámolni, de ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy önmagában az, hogy a devizahitelek, illetve a devizaalapú hitelek vagy a hitelkiváltás bekövetkezett, ez a gazdaság, a reálgazdaság sérülékenysége szempontjából kedvező fordulat.

A másik, amit nem szabad elfelejteni, hogy a kisvállalkozások valamivel nehezebben tudnak reagálni ezekre a programokra. Ehhez képest viszont az NHP második és harmadik szakaszában már új beruházásokat láthattunk, és a kisvállalkozások, mikrovállalkozások aránya ezekben a programokban - hogy mondjam? - exponenciálisan emelkedett. Tehát én azt gondolom, hogy önmagában az, hogy ezek a gazdaságösztönző, hitelezésösztönző, növekedésösztönző monetáris eszközök működnek, ennek az eredményét én a gazdasági növekedésen tudom lemérni, illetve a jegybanki alapkamatokon. Tehát én azt gondolom, hogy ez sikeres, hiszen 2,5 százalék feletti gazdasági növekedés európai összehasonlításban is versenyképes, azt hiszem a második legnagyobb, ha az Európai Unió tagállamait nézzük aktuálisan.

Czomba Sándor úr kérdésére: egyetértek azzal, hogy a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszernek is változnia kell az idők előrehaladtával, én azt gondolom, hogy a Monetáris Tanács tagjává történő választásom esetén abban a szerencsés helyzetben lehet a Monetáris Tanács meg a reálgazdaság, hogy ennek a képviselőjét jó szívvel és mellszélességgel tudom képviselni. Azt gondolom, hogy a foglalkoztatáspolitikának a fontosságát nem lehet túlhangsúlyozni.

Amit én változásként látok, és ezzel kellene szerintem a monetáris politikának is együtt élni és változnia, az a bérkiáramlás. Tehát olyan értelemben, hogy van egy vaskos bérnövekedés, reálbér-növekedés van, a jegybanknak figyelnie kell arra, hogy ez a reálbér-növekedést ne egye meg az árstabilitás hiánya, az infláció, tehát alacsony inflációs politikát kell folytatni. És amit nem én mondok, azt érdekességként talán érdemes megszívelni, hogy a Világgazdasági Fórumnak van egy versenyképességi indexe, és ez körülbelül száz indikátort mér, de ezek között nem található a bérköltség. Ennek pedig az az oka, hogy versenyképességi szempontból ma a fejlett közgazdaságtan azt tartja, hogy a bérkiáramlás nem rontja, hanem javítja a versenyképességet, ha termelékenységgel párosul. Tehát azt gondolom, hogy alacsony bérekre nem lehet versenyképességet és felzárkózást alapozni, ezért meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy bérnövekedésre vagy bérnövelésre semmiképpen sem az államadósságból, tehát csak gazdasági növekedésből kerülhet sor, viszont monetáris eszközökkel is olyan feltételeket kell támasztani vagy biztosítani, amelyek lehetővé teszik a vállalkozások számára, hogy ezeket a bérköltségeket kitermeljék, tehát versenyképes módon meg tudják termelni. A vállalatokkal meg kell értetni, és ez pénzügyi kultúra, hogy a munkaerő a legnagyobb érték, ösztönözni kell a kisvállalkozásokat arra - mert ők a legnagyobb és tartós foglalkoztatók, tehát a munkavállalók több mint kétharmadát hazai mikro- és kisvállalkozások alkalmazzák -, hogy az ő munkahelymegtartó képességük erős legyen. Én azt gondolom, hogy ha ezekre a Monetáris Tanács és a jegybank rá tud erősíteni, ezekre az alapvetően kormányzati, gazdaságpolitikai tevékenységekre, teendőkre, intézkedésekre, irányokra, akkor a jegybank mindent megtett annak érdekében, hogy a foglalkoztatáspolitikát is erősítse.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nincs más hátra, mint a jelölésről dönteni a bizottság tagjai részéről. Kérdezem, ki az, aki dr. Kardkovács Kolos urat a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsába jelöli? Az kérem, kézfelemeléssel jelezze!

(Szavazás.) Köszönöm szépen. Ez 10 igen. Ki az, aki tartózkodik? *(Nincs jelentkező.)* Ki az, aki ellenszavaz? *(Szavazás.)* 2. Tehát 10 igen, 2 ellenszavazat mellett a Gazdasági bizottság dr. Kardkovács Kolost javasolja a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsába. Köszönöm szépen a jelöltnek, hogy elfáradt a bizottság ülésére, és segítette a munkánkat. Ezzel az első napirendi pontot lezárjuk.

Egyebek

Egyebek napirend keretében van-e valakinek bejelentenivalója? *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Akkor annyit szeretnék csak jelezni képviselőtársaim részére, hogy jövő héten kedden indul a normál bizottsági munka, tehát mindenki arra készüljön, hogy kedden 9 órakor találkozunk.

Az ülés berekesztése

További szép és eredményes napot kívánok mindenkinek, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 46 perc)

Bánki Erik
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia